

Брайлян Єгор

кандидат історичних наук, доцент

Державний університет «Київський авіаційний інститут»

<https://orcid.org/0000-0002-9007-135X>

Інституційний вимір стратегічних комунікацій у рамках співпраці НАТО – ЄС

Анотація. Статтю присвячено ролі інституцій у контексті співпраці між Європейським Союзом і Організацією Північноатлантичного договору у сфері стратегічних комунікацій. Окремо проаналізовано значення Центру передового досвіду НАТО зі стратегічних комунікацій у Ризі та проєкту EUvsDisinfo. ЄС і НАТО посилили співпрацю в галузі безпеки та оборони, а також у цих об'єднаннях дійшли до спільного розуміння впливу гібридних загроз з боку російської федерації та Китайської Народної Республіки. Особливого значення безпекова й політична співпраця між ЄС і НАТО набула після повномасштабного вторгнення російської федерації в Україну 24 лютого 2022 року.

Стратегічні комунікації є однією зі складових ефективної взаємодії влади, сектору безпеки й оборони, медіа, а також громадянського суспільства в інформаційному та кіберпросторі. Інституції відіграють одну з ключових ролей в ефективній роботі стратегічних комунікацій, адже це про інституційну пам'ять, довгострокові стратегії та координацію між різними акторами, зокрема державним і громадським секторами. Відзначено динаміку двосторонніх зустрічей у форматі НАТО – ЄС у контексті обговорення співпраці щодо протидії гібридним загрозам. Саме від інформаційної компоненти залежить ефективне ухвалення рішень. У статті наголошено на тому, що досвід співпраці ЄС і НАТО у сфері стратегічних комунікацій є важливим для України, яка протистоїть повномасштабному вторгненню рф. Розбудова стратегічних комунікацій України належить до ключових завдань як державного сектору, так і громадянського суспільства.

Ключові слова: НАТО; ЄС; стратегічні комунікації; інституції; міжнародні комунікації; гібридна війна; росія; Китай.

Актуальність теми. Сучасні міжнародні відносини характеризуються посиленням ролі інформації як складника новітнього геополітичного протистояння. Такі країни, як російська федерація, Китайська Народна Республіка та Ісламська Республіка Іран прагнуть впливати на інші держави за допомогою методів гібридної війни.

Одним із елементів операцій у багатьох доменах (вимірах) сучасної війни є стратегічні комунікації. Основне завдання стратегічних комунікацій полягає в координації інформаційної діяльності різних акторів, зокрема органів влади, сектору безпеки й оборони, а також організацій громадянського суспільства. Стратегічні комунікації постали однією зі сфер поглибленої та системної співпраці між Європейським Союзом і НАТО. Нині в Україні тривають процеси розбудови стратегічних комунікацій на інституційному рівні. Відтак подібний досвід ЄС і НАТО може стати важливим, враховуючи прагнення України інтегруватися до згаданих об'єднань держав. Стратегічні комунікації вже затвердилися як елемент новітньої системи міжнародної безпеки. Відтак теоретичне дослідження цієї теми є питанням національної безпеки України.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Під час написання статті було використано ретроспективний і системний методи для дослідження міжнародних відносин. У статті проаналізовано спільні заяви ЄС і НАТО щодо співпраці 2016, 2018, 2023 років та інші спільні документи [7; 8; 14; 21]. Такі дослідники, як М.Рейхард [20] і Н.Еверс-Петерс [9], розглянули основні юридичні та суспільно-політичні виміри співпраці між Європейським Союзом і Організацією Північноатлантичного договору. Науковець з Університету Абердин (Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії) Дімітріос Анагностакіс у своїй статті [2] проаналізував, як саме реалізовується на практиці співпраця ЄС і НАТО у сфері протидії гібридним загрозам. На його думку, ключовою подією, що змінила ставлення в Європейському Союзі та НАТО до гібридних загроз, була російська окупація Криму в 2014 році.

Серед найновіших досліджень варто згадати Оксфордський підручник НАТО, виданий у 2025 році [23]. У тематичному аспекті в ньому висвітлено історію НАТО та сучасні дипломатичні, політичні й безпекові виміри Альянсу. Автори розглядають стратегічні комунікації як складову стійкості, а також як елемент готовності до зростання руйнівних технологій. Для української політології та міжнародних відносин важливо формувати власну експертизу зі стратегічних комунікацій, тому ця стаття базується на попередніх напрацюваннях із урахуванням сучасного геополітичного контексту.

Метою статті є аналіз еволюції співпраці ЄС і НАТО у сфері стратегічних комунікацій у контексті протидії російським інформаційним та гібридним загрозам.

Викладення основного матеріалу. Співпраця між ЄС і НАТО розпочалася ще в 1990-х роках. Основоположним документом вважається угода «Берлін плюс», що була підписана у грудні 2002 року [20, с. 1]. Згідно з угодою, Європейський Союз отримав право брати участь у миротворчих місіях під егідою Північноатлантичного Альянсу. Після завершення «холодної війни» змінилося й саме поняття «безпеки», що передбачало не лише армію чи сектор безпеки й оборони, але й демократичний та людський вимір безпекових трансформацій.

Впродовж 1990–2000-х років виникло суперництво між ЄС і НАТО на інституційному рівні [9, с. 9]. Питання витрат на оборону стосувалося національного рівня. Водночас Європейський Союз мав амбіції стати не лише економічним, а й безпековим актором. Мова йде про спільну політику безпеки та оборони (Common Security and Defence Policy), яка отримала розвиток у тому, що військові ЄС беруть участь у миротворчих місіях. Наприкінці 1990-х років Західноєвропейський Союз відповідав за функції кризового менеджменту ЄС. У 1999 році цю функцію було передано ЄС.

Впродовж 2000-х років у ЄС почали більше усвідомлювати значення безпеки для розвитку свого об'єднання, водночас у НАТО переосмислили свою роль. Оновлене бачення щодо безпеки та оборони ЄС знайшло своє відображення в Угоді Ніцци 2001 року. Війна в Афганістані (2001–2021) спричинила впровадження стратегічних комунікацій в Альянсі наприкінці 2000-х років. Це було необхідно для кращої координації дій між союзниками та розуміння громадської думки в Афганістані щодо НАТО. У 2011 році було розроблено План дій комплексного підходу НАТО, складовими якого були стратегічні комунікації, освіта, виконання бойових операцій, тренування, засвоєні уроки та навчання [23, с. 468].

Поворотним моментом став 2014 рік, коли розпочалася російсько-українська війна із окупації російським Криму та бойових дій у Донецькій і Луганській областях. На саміті НАТО в Уельсі у вересні 2014 року було затверджено рекомендацію союзникам по Альянсу витрачати мінімум 2 % ВВП на оборону за період до 2024 року. Розбудова стратегічних комунікацій всередині ЄС і НАТО були паралельними процесами, які не були достатньо мірою узгоджені між собою. За стратегічні комунікації відповідають дві складові Європейської служби зовнішньої дії: департамент комунікаційної політики та публічної дипломатії і департамент стратегічних комунікацій.

Під егідою Європейської служби зовнішніх дій (EEAS) у 2015 році було створено проєкт EUvsDisinfo з метою моніторингу та дослідження російської пропаганди. Це є флагманський проєкт Східної оперативної групи зі стратегічних комунікацій. З метою впровадження стратегічних комунікацій в ЄС було схвалено План Дій у червні 2015 року. Основна мета документа полягала в тому, щоб посилити спроможності Європейського Союзу щодо реагування на іноземну дезінформацію, прогнозування, а також поліпшення медіасередовища в країнах Східного Партнерства [16]. У 2016 році було затверджено бачення Європейського Союзу з протидії гібридним загрозам. Там було зроблено акцент на тому, що «стратегічні комунікації мають залучати інструменти соціальних мереж, а також традиційні візуальні, аудіо- та інтернет-медіа» [13].

У структурі НАТО основною інституцією, що відповідає за стратегічні комунікації, є Департамент публічної дипломатії (Public Diplomacy Division), створений у 2003 року. Керівником департаменту є асистент генсека НАТО з публічної дипломатії. Саме Департамент публічної дипломатії відповідає за розроблення стратегії ведення соціальних мереж Північноатлантичного альянсу, інформаційне залучення партнерів до співпраці з НАТО, а також відстеження ворожої інформаційної діяльності, спрямованої на підірив єдності Альянсу. Особливістю стратегічних комунікацій НАТО є те, що вони виникли на тлі пошуку нових підходів у комунікації між союзниками в Афганістані та місцевим населенням, а згодом трансформувалися в комплексний підхід на рівні НАТО – партнери [22, с. 135].

Пояснення прийнятих у Брюсселі рішень (початок миротворчої місії, вступ нових країн-членів, проведення військових навчань) є серед основних завдань стратегічних комунікацій Альянсу. Окрім цього, завдання страткомунікацій полягають у підвищенні обізнаності громадськості, її розуміння та підтримки політик НАТО, сприяти реалізації операцій Альянсу, а також у підвищенні загальної обізнаності щодо діяльності публічної дипломатії НАТО [18].

У липні 2016 року під час саміту Північноатлантичного альянсу у Варшаві було схвалено першу спільну декларацію ЄС – НАТО. Там зазначалося про плани координації спільних тренувань, особливо тих, що стосувалися протидії гібридним загрозам. Також було заплановано перші спільні тренування на 2017–2018 роки. Окрім цього, окремий акцент було зроблено на тому, що ЄС і НАТО спільними зусиллями сприятимуть розвитку стійкості партнерів на Сході та Півдні. Загалом упродовж 2016–2017 років Європейська Рада та НАТО спільно визначили 74 пропозиції щодо сфер співробітництва [11, с. 4]. Серед іншого там були й протидія гібридним загрозам і кібербезпека.

І в ЄС, і в НАТО існує прагнення посилити інформаційну присутність в Африці, Латинській Америці, Індо-Тихоокеанському регіоні та на Близькому Сході. Причиною цього є посилення політичного, економічного та гібридного впливу російської федерації й Китайської Народної Республіки на міжнародній арені. Нині набуло ширшого вжитку поняття «домінування наративів». Щоправда, не

варто забувати й про такий термін, як рефлексивне управління, який почали вживати під час холодної війни для позначення прагнення СРСР впливати на громадську думку в країнах НАТО.

Однією з основних інституцій, де триває співпраця між НАТО та ЄС у сфері стратегічних комунікацій, є Центр передового досвіду НАТО зі стратегічних комунікацій. Він розташований у Ризі й був створений 2014 року з метою наукового та аналітичного дослідження новітніх гібридних загроз, моніторингу інформаційного простору, а також вивчення уроків і кращих практик стратегічних комунікацій в країнах НАТО та країн-партнерів [4]. До останніх належать такі держави, як Україна, Республіка Молдова, Грузія, а також країни Індो-Тихоокеанського регіону (Японія, Республіка Корея, Австралія та Нова Зеландія). До основних завдань Центру належать: розвиток академічного журналу «Defence Strategic Communications», аналіз упровадження стратегічних комунікацій на рівні командної структури НАТО, вивчення російських інформаційних кампаній проти України, підтримка розвитку політики у сфері стратегічних комунікацій Військового комітету НАТО, дослідження того, як соціальні мережі використовуються як зброя в гібридній війні, розроблення та реалізація освітніх програм зі страткому [16, с. 27].

В інституційному аспекті Центр не є частиною структур Північноатлантичного альянсу, однак є одним із дискусійних майданчиків зі стратегічних комунікацій, інформаційної безпеки та штучного інтелекту. Щорічно проводиться Ризький діалог зі стратегічних комунікацій, основним організатором якого є Центр передового досвіду НАТО зі стратегічних комунікацій. Під час Ризького діалогу 2017 року президент Латвії Раймондс Вейоніс заявив, що «поглиблена співпраця між ЄС і НАТО зі стратегічних комунікацій має бути одним із пріоритетів» [24]. Він також зазначив, що в основі страткому має бути не контрпропаганда, а «стійкість, інвестування в професійність медіа, посилення критичного мислення в наших суспільствах і деконструкція брехні» [24]. Центр передового досвіду НАТО зі стратегічних комунікацій є частиною мережі подібних інституцій, основна мета діяльності яких полягає в тому, щоб підготувати Альянс до «зростаючих безпекових загроз» [23, с. 201].

Окрім Центру передового досвіду зі стратегічних комунікацій, важливою інституцією для налагодження співпраці між ЄС і НАТО є Європейський центр передового досвіду з протидії гібридним загрозам. Інституцію було створено у 2017 році з офісом у Гельсінкі (Фінляндія) [15]. Центр засновано як результат рішень саміту НАТО у Варшаві в липні 2016 року. Тоді було відновлено значення концепту стійкості («resilience») як бачення того, як можна ефективно функціонувати в умовах посилення гібридних викликів і загроз.

Органами Європейського центру передового досвіду з протидії гібридним загрозам є Керівна рада і Секретаріат [5, с. 2]. Представники ЄС і НАТО можуть брати участь у засіданнях Керівної ради, однак не мають права голосу. Це свідчить про інституційну незалежність Європейського центру передового досвіду з протидії гібридним загрозам від політичних змін, що відбуваються в цих об'єднаннях держав. Керівником Секретаріату є директор, який очолює інституцію. Рішення ухвалюють за принципом консенсусу. Європейський центр передового досвіду з протидії гібридним загрозам став платформою для співпраці не лише високопосадовців НАТО та ЄС, які здійснюють стратегічне прогнозування, необхідне для подальшого ухвалення політичних рішень, а й наукових співробітників аналітичних центрів.

Високопосадовці ЄС і НАТО беруть участь у тренінгах, стратегічних іграх на базі Європейського центру передового досвіду з протидії гібридним загрозам [21, с. 4]. Ці активності передбачають обмін інформацією щодо FIMI (іноземне інформаційне втручання та маніпуляції). Це новий підхід, який полягає у виявленні моделей поведінки, що загрожують цінностям, процедурам і політичним процесам або можуть негативно вплинути на них.

Ще з 2016 року представники ЄС і НАТО проводять зустрічі в межах Гібридного об'єднувального центру ЄС та Відділу гібридного аналізу НАТО. У 2020 році було створено навчальний курс для офіційних осіб Європейського Союзу щодо дезінформації [2, с. 3]. Співпраця між ЄС і НАТО набула форм присутності генсека НАТО на офіційних подіях інституцій ЄС. Так у грудні 2020 року тодішній генсек НАТО Єнс Столтенберг був на зустрічі Колегію єврокомісарів.

У січні 2022 року було створено структурний діалог зі стійкості в рамках ЄС – НАТО. Після початку повномасштабного вторгнення російської федерації в Україну 24 лютого 2022 року в ЄС і НАТО почали приділяти більше уваги питанню протидії російській пропаганді. Сама співпраця між двома об'єднаннями вийшла на дійсно стратегічний рівень [8]. Протидія ворожій дезінформації та пропаганді здійснюється в різних вимірах: пребанкінг, дебанкінг, дослідження гібридного впливу РФ у Європі.

Співпраця між ЄС і НАТО знайшла відображення у таких документах: «Стратегічний компас» ЄС, Стратегічна концепція НАТО [17] та «Біла книга європейської оборони – Готовність 2030» [3]. Існують три фази кризового менеджменту, які також застосовуються в стратегічних комунікаціях ЄС: перед кризою, відповідь на кризу, посткриза [10]. Також важливу роль відіграє відкрита комунікація в процесі врегулювання міжнародних криз і військових конфліктів.

Додатковим, якщо не сказати одним із головних, інструментів протидії інформаційному впливу КНР і РФ у країнах ЄС і НАТО є стратегічні комунікації. Розробку та поширення наративів від ЄС і НАТО можна розглядати як ефективний підхід у сфері інформаційної безпеки. Європейський Союз залучає приватний сектор для стратегічних комунікацій, особливо на рівні делегацій (дипломатичних установ).

Стратком ЄС, як і НАТО, містить такі складові: дослідження та аналіз проблеми, аудиторія, меседжі, що мають бути відповідним чином сплановані [6]. Нині спостерігається інтенсифікація співробітництва на рівні ЄС – НАТО у сфері оборони, протидії гібридним загрозам, а також діалог на політичному рівні. У червні 2022 року було опубліковано звіт щодо імплементації спільних пропозицій стосовно співпраці ЄС – НАТО, погоджених у 2016–2017 роках [21].

10 січня 2023 року було опубліковано третю спільну декларацію про співробітництво між НАТО та ЄС [7]. У ній зазначено, що «зовнішнє інформаційне втручання і маніпуляції» разом із космосом, захистом критичної інфраструктури та стійкістю є сферами співпраці двох об'єднань [14]. Також було наголошено на тому, що нині настала «ера стратегічного суперництва» і що «зростаюча наполегливість і політика Китаю створюють виклики, які нам потрібно вирішити» [14]. Було ще раз підтверджено, що співпраця між ЄС і НАТО є довготерміновою та заснованою на спільних демократичних цінностях, а всі питання, зокрема й стратегічні комунікації, є предметом консультацій із країнами-членами.

У березні 2025 року було презентовано третій звіт Європейської служби зовнішньої дії (EEAS) щодо іноземного інформаційного втручання та маніпуляцій (FIMI). У ньому проаналізовано особливості інформаційних спецоперацій РФ і КНР, які ці держави створили та розбудували мережу пропаганди в Європі та світі. У підсумковій частині звіту зазначено про важливість співпраці з партнерами, зокрема з НАТО: «Європейська служба зовнішньої дії продовжить розглядати виклики іноземного інформаційного втручання та маніпуляцій і розробки відповідей на них у тісній співпраці з країнами ЄС, європейськими інституціями та партнерами по всьому світу, включно з Групою Семи та НАТО» [1, с. 38].

Після 2022 року НАТО розпочало активну співпрацю у сфері стратегічних комунікацій з партнерами в Індо-Тихоокеанському регіоні (ІР4) – Республіка Корея, Японія, Австралія та Нова Зеландія. У лютому 2025 року в Токіо пройшла конференція Японія – НАТО зі стратегічних комунікацій [12]. У 2025 році відбулися структурні зміни в НАТО: було припинено роботу Департаменту публічної дипломатії. Натомість зараз існує Офіс стратегічних комунікацій, до якого входять пресслужба НАТО, мультимедійний портал і гранти для партнерів. Новим речником НАТО стала Елісон Харт.

Досвід співпраці НАТО та ЄС у сфері стратегічних комунікацій є важливим для України. Після початку російсько-української війни у 2014 році змінився підхід у комунікаціях між українською владою та суспільством. Пресслужби центральних органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, а також сектору безпеки та оборони до 2014 року були пострадянськими в контексті функціонування через наявність формалізму та значної бюрократії. Після 2014 року в Україні почали вибудовувати стратегічні комунікації – як всередині держави, так і за кордоном. Ці процеси відбувалися та тривають у межах тісної координації з партнерами по ЄС та НАТО.

У березні 2021 року було створено Міжнародний центр протидії дезінформації при Раді національної безпеки та оборони України, а також Центр стратегічних комунікацій та інформаційної безпеки при Міністерстві культури та інформаційної політики. Центр страткому став основним організатором Міжнародного Kyiv StratCom Forum, який було проведено вже чотири рази. Kyiv StratCom Forum став інституційною платформою для діалогу та координації між різними урядовими та неурядовими організаціями, щоправда, у неформальному вимірі. В Україні немає єдиної інституції для координації роботи зі стратегічних комунікацій. Частково ці функції виконує РНБО. У вересні 2024 року було змінено назву Міністерства культури та інформаційної політики України на Міністерство культури та стратегічних комунікацій України.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Стратегічні комунікації постали одним із ключових аспектів співпраці Європейського Союзу та НАТО на багатосторонньому рівні. Активізація співпраці між ЄС і НАТО відбулася на тлі посилення агресивної зовнішньої політики російської федерації, спочатку в 2014 році – з окупації Криму та початку російської агресії на сході України, а також повномасштабного вторгнення РФ в Україну 24 лютого 2022 року. Щоправда, передумови для співпраці виникли ще після 2014 року – в період, коли було створено проєкт EU vs Disinfo, Центр передового досвіду НАТО зі стратегічних комунікацій та Європейський центр передового досвіду з протидії гібридним загрозам. Практичний досвід показав, що не можна обмежуватися впровадженням медіаграмотності та фактчекінгом, адже необхідно формувати власні наративи як дієвий спосіб протидії російській та китайській пропаганді.

References:

1. «EEAS Report on Foreign Information Manipulation and Interference Threats. Exposing the architecture of FIMI operations», EEAS, [Online], available at: <https://www.eeas.europa.eu/sites/default/files/documents/2025/EEAS-3rd-ThreatReport-March-2025-05-Digital-HD.pdf>
2. Anagnostakis, D. (2025), ««Taming the Storm of Hybridity»: The EU-NATO Relationship on Countering Hybrid Threats – From Functional Overlap to Functional Cooperation», *Defence Studies*, Vol. 25, Iss. 3, pp. 1–25.
3. «Strategic communications: East and South», *The Robert Schuman Foundation*, [Online], available at: <https://www.robert-schuman.eu/en/european-issues/0415-strategic-communications-east-and-south>
4. «Decoding the Information Environment: NATO's Strategic Communications Centre of Excellence», NATO, [Online], available at: <https://www.act.nato.int/article/stratcom-coe-2024/>

5. «EU And NATO Welcome Hybrid CoE», *NATO StratCom COE*, [Online], available at: <https://stratcomcoe.org/news/eu-and-nato-welcome-hybrid-coe/105>
6. «EU Strategic Communications: East and South», [Online], available at: <https://www.jstor.org/stable/pdf/resrep07092.8.pdf>
7. «European External Action Service», *EU-NATO Cooperation*, [Online], available at: <https://www.eeas.europa.eu/sites/default/files/documents/2024/2024-EU-NATO-COOPERATION-schuman-forum.pdf>
8. «EU-NATO: 9th progress report stresses the importance of ever closer cooperation at a key juncture for Euro-Atlantic security», *EU Council*, [Online], available at: <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2024/06/13/eu-nato-9th-progress-report-stresses-the-importance-of-ever-closer-cooperation-at-a-key-juncture-for-euro-atlantic-security/>
9. Ewers-Peters, N.M. (2022), *Understanding EU-NATO Cooperation: How Member-States Matter*, Routledge, London, 220p.
10. «Head of Press and Public Information Office gives lecture on crisis communications at «NATO Strategic Communications Course»», *EUR-Lex*, [Online], available at: <https://www.eulex-kosovo.eu/?page=2,11,2698>
11. Iso-Markku, T. (2024), «EU-NATO relations in a new threat environment: significant complementarity but a lack of strategic cooperation», *FIIA briefing paper*, 8p. [Online], available at: https://fiia.fi/wp-content/uploads/2024/01/bp380_eu-nato-relations-in-a-new-threat-environment.pdf
12. «Japan-NATO Conference on Strategic Communications», *Ministry of Foreign Affairs of Japan*, [Online], available at: https://www.mofa.go.jp/press/release/pressite_000001_00964.html
13. «Joint Communication to the European Parliament and the Council. Joint Framework on countering hybrid threats a European Union response», *EUR-Lex*, [Online], available at: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:52016JC0018>
14. «Joint Declaration on EU-NATO Cooperation, 10 January 2023», *EU Council*, [Online], available at: <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2023/01/10/eu-nato-joint-declaration-10-january-2023/>
15. «Memorandum of Understanding. On the European Centre of Excellence for countering hybrid threats», [Online], available at: <https://www.hybridcoe.fi/wp-content/uploads/2017/08/Hybrid-CoE-final-Mou-110417-1.pdf>
16. «Strategic communications: East and South», *The Robert Schuman Foundation*, [Online], available at: <https://www.robert-schuman.eu/en/european-issues/0415-strategic-communications-east-and-south>
17. «NATO 2022 Strategic Concept», *NATO*, [Online], available at: <https://www.act.nato.int/wp-content/uploads/2023/05/290622-strategic-concept.pdf>
18. «NATO strategic communications – An evolving battle of narratives», *European Parliament*, [Online], available at: [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2016/586600/EPRS_BRI\(2016\)586600_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2016/586600/EPRS_BRI(2016)586600_EN.pdf)
19. «NATO's Strategic Communications», *Strategic communications: East and South*, pp. 25–28, [Online], available at: <https://www.jstor.org/stable/resrep07092.6?seq=1>
20. Reichard, M. (2006), *The EU-NATO Relationship: A Legal and Political Perspective*, Ashgate, Aldershot, 428 p.
21. «Seventh progress report on the implementation of the common set of proposals endorsed by EU and NATO Councils on 6 December 2016 and 5 December 2017», *NATO*, [Online], available at: https://www.nato.int/nato_static_fl2014/assets/pdf/2022/6/pdf/220620-progress-report-nr7-EU-NATO-eng.pdf
22. Blahzevska, K. (2015), «Strategic Communication in NATO: Need for a Unified Approach to Security Policy», *Security and Defence Quarterly*, Vol. 9 (4), pp. 125–149, [Online], available at: <https://securityanddefence.pl/pdf-103290-36224?filename=36224.pdf>
23. Sperling, M. and Webber, Ed. (ed.) (2025), *The Oxford Handbook of NATO*, Oxford University Press, Oxford.
24. «The President of Latvia: deepened cooperation between NATO and the EU in strategic communication should be one of our priorities», *President of Latvia*, [Online], available at: https://www.president.lv/en/article/president-latvia-deepened-cooperation-between-nato-and-eu-strategic-communication-should-be-one-our-priorities?utm_source=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F

Brailian Y.

The institutional dimension of strategic communications within NATO–EU cooperation

Abstract. The article focuses on the role of institutions in the context of cooperation between the European Union and the North Atlantic Treaty Organization in the field of strategic communications. The significance of the NATO Strategic Communications Centre of Excellence in Riga and the EUvsDisinfo project is analysed separately. The EU and NATO have strengthened their cooperation in the field of security and defence, and these associations have reached a common understanding of the impact of hybrid threats from the Russian Federation and the People's Republic of China. Security and political cooperation between the EU and NATO has become particularly important since the Russian Federation's full-scale invasion of Ukraine on February 24, 2022.

Strategic communications are one of the components of effective interaction between the government, the security and defense sector, the media, and civil society in the information and cyberspace. Institutions play a key role in the effective functioning of strategic communications, as it involves institutional memory, long-term strategies, and coordination between various actors, including the state and the public sector. The dynamics of bilateral meetings in the NATO–EU format in the context of discussing cooperation in countering hybrid threats are noted. Effective decision-making depends on the information component.

The article emphasizes that the experience of EU–NATO cooperation in the field of strategic communications is important for Ukraine, which is facing a full-scale invasion by the Russian Federation. The development of Ukraine's strategic communications is one of the key tasks of both the public sector and civil society.

Keywords: NATO; EU; strategic communications; institutions; international communications; hybrid warfare; Russia; China.

Стаття надійшла до редакції 11.08.2025.